

L'ESPURNA

Franqueig concertat

Segona Epoca. Any I. Núm. 38

Girona, dimarts, 29 de desembre de 1936

DIARI DE LA TARDA

Escolteu cada vespre a les 22 h. des dels micròfons de Ràdio Girona, les emissions del diari parlat L'ESPURNA del P.O.U.M.

PORTANTVEU DEL P.O.U.M. A LES COMARQUES GIRONINES

Morin els Parlaments burgesos! Visca les Constituents d'obrers, camperols i combatents!

GUIO AUSTERITAT

S'ha insistit sobre la necessitat de crear una moral d'austeritat. Avui, malgrat tantes advertències, continua la disbauxa econòmica. Hi ha encara qui malgrat cínicament, només per donar-se el gust de disposar a llur arbitri del sou exorbitant que cobra cada mes. Res manca a la taula del alt funcionari oficial que no té gairebé altra ocupació que tractar amb tota cura la pròpia persona. És tan generós per a si mateix, que es mostra insolentment despietat amb l'ambient de dolor que l'envolta. Mai ha tingut la preocupació del factor econòmic i llur vida ha estat sempre pròdiga en satisfaccions. Ignora l'essència del problema que es ventila perquè no sent la noble venjança que mou al treballador. Per això, potser, no es disposa al sacrifici, compartint l'austeritat de l'home mediocre. Díficil és imposar-se un sacrifici quan res ens obliga a fer-ho.

Doncs, si l'actitud d'aquest individu és lògica i natural, nosaltres tenim el dret i el deure d'exigir de les persones responsables una limitació del jornal elevadíssim que li permet escarnir la misèria del voltant.

Denunciem, també, el cas freqüent de molts enxufistes dissimulats, que no tenen altra dèria que treure d'ací i d'allà, pessetes i més pessetes.

No és justificat aquest afany, quan s'imposa una vida senzilla, reduïda de gastos i aficions; perfectament d'acord amb les necessitats de la guerra. Qui busca diners per a proporcionar-se satisfaccions, és indigne de les hores que vivim.

Pensem en els germans del front que ens donen a tots moments lliçons d'exemplar austeritat, i no tinguem altre interès que el d'armonitzar la nostra vida amb la seva.

Que es limitin els sous crescuts i emmotllem-nos, uns i altres, a les exigències dels moments històrics.

GRACIETA

La torrentada revolucionària té pressa per liquidar els darrers vestigis de la societat burgesa. La seguretat de la nova estructura genuïnament proletària, exigeix una xarxa de mesures que en siguin garantia indestructible.

Aprofitar les arcaïques institucions democràtico-burgeses, malgrat haver-les amplament airejat, és un error. No desmentirem pas, però, que, àdhuc, Marx mantingué durant bona part de la seva vida, la possibilitat d'utilitzar l'estructuració orgànica de l'Estat capitalista, en l'etapa transitòria envers el socialisme integral.

Les heroïques jornades de la Commune, convenceren al gran Mestre que la Revolució devia crear el seu sistema orgànic, nou de trinca i d'acord amb les exigències de la Història.

Una de les causes capitals de la desfeta de la Commune, fou la tossuderia insòlita en conservar institucions polítiques sobrerament superades.

Fou Lenin qui desenvolupà fins a fer-ne realitat, la teoria renovadora dels organismes públics. Enfront de l'administració local i central de la societat tsarista, impulsà la creació d'un nou sistema orgànic fonamentat en el soviè, que desempenyava una doble funció successiva: insurreccional, primer, i governamental, després.

El nostre partit, proclamà la necessitat de plasmar en l'Aliança Obrera, el poder de la classe treballadora en front del Poder estatal organitzat per la burgesia.

La democràcia capitalista elegia el febrer del 34, uns Ajuntaments «esquerrans», bandejats a dreta i sinistre per obra i gràcia del proletariat en armes, per tal de cedir el pas a uns Consells Municipal de to francament classista.

Si havem constituït una nova administració local, per considerar inútil l'antiga estructura municipal, per què ens entossudim a mantenir una Administració central, en carnada en Parlaments de tipus reaccionari?

La Revolució exigeix l'Assemblea Constituent d'obrers, camperols i combatents, expressió autèntica de la democràcia treballadora.

Ja assistiu a les classes d'Esperanto que es donen diàriament al local del P. O. U. M. a les 8 del vespre?

Conselleria de Proveïments

Degut a la continua sortida de mercaderies de la nostra Ciutat, lo qual dintre de breus dies podria ésser contraproductiu, aquesta Conselleria es veu obligada adoptar les mesures pertinents, i fa avinent el que segueix:

Tots els venedors de productes alimentosos (panaderies, carnisseries, tocineries, comestibles, polleria, etc. etc.) s'abstindran de vendre els seus articles a totes aquelles persones que no siguin les que habitualment els hi han vingut comprant les seves mercaderies.

Hi haurà vigilància i seran rigorosament sancionats els establiments que, per a vendre, no compleixin aquesta ordre.

La subscripció PRO INFANCIA OBRERA, a profit dels nens refugiats, és un deure que s'ha d'imposar la reraguarda gironina. La vostra ajuda és precisa en aquests moments.

Dones de Girona treballeu per a les milícies

Magnífics cartells us recorden a diari aquesta necessitat i aquesta obligació.

Els nostres milicians us demanen jersers, guants i mitjons. No perdeu, dones, temps, en passejades inútils, i dediqueu-los algunes hores del dia.

Els tallers populars instal·lats a la Normal us ofereixen llana per a confeccionar aquestes prenes d'abric. Passeu a recollir-la, d'onze a una del matí, tots els dies.

Us esperem aviat.

Comissió femenina al servei de les milícies.

Regiment de Cavalleria "Buodiny,,

Organitzant-se el regiment de Cavalleria "Buodiny,, tots els camarades i companys que desitgin allistar-s'hi ho faran el més prompte possible a la Caserna Lenin.

ESPURNES Responen França i Anglaterra?

Es evident que el front internacional, ha de preocupar enormement als governants de la nostra Revolució. És de claredat meridiana que per a la bona marxa d'aquesta, és fa necessari que la situació del món internacional s'amotlli a les necessitats del nostre moviment alliberador.

Actualment ens trobem amb un despertar més o menys real de les democràcies francesa i anglesa. França veu el perill gravíssim que significa per a ella trobar-se amb una frontera pirenenca atapeïda de baionetes germàniques. Per raó històrica sap que Alemanya és la seva enemiga més perillosa.

Si els fills del poder d'Alemanya es trobessin a les mans de la classe explotada, probablement el recel de França desapareixeria. I no hi ha dubte que desapareixeria en absolut si al mateix temps els dirigents de la República francesa sabessin donar compliment als postulats programàtics de llurs partits pseudo-proletaris. Com que no és així, el problema resta en peu amb tot el perill que implica. En tant i això, França farà bé si obra d'acord amb el fet de considerar la seva pròpia frontera, a les portes de Madrid. Tot el que sigui apartar-se d'aquesta concepció, és una política suïcida per a la República veïna. Si Anglaterra està totalment disposta, sense reserves de cap mena, a córrer la sort de la democràcia francesa, és indubtable que pot arribar-se a resultats feliços. Estem tan decepcionats de l'ajut que ens han prestat durant aquests cinc mesos de lluita les democràcies europees, que hem perdut ja amb elles tota la confiança.

No voldriem equivocar-nos; però ens temem que la pressió d'Anglaterra i França prop del Reig i de la Itàlia feixista, no conduirà a finalitats pràctiques, per a la nostra Revolució. A Alemanya i a Itàlia els interessa anar perdent el temps en discussions inútils, mentre ajuden al feixisme espanyol en homes i material bèl·lic. És pura ortodòxia feixista seguir aquest sistema. Per tal de tallar la col·laboració dels imperialismes feixistes als rebels espanyols és precis que les susdites democràcies europees adoptin una postura del tot enèrgica, disposades a portar la lluita fins les

(Segueix a la plana 2)

TRIBUNAL POPULAR

(Ve de la pàgina 4)

me de presidari que el de butxi del poble. Ens acomiadà amb una estreta de mà i, cosa no gaire corrent en un estat de guerra, no es destituí a ningú.

Alguns dies més tard vaig marxar cap a Barcelona, on vaig celebrar una entrevista amb el general Aranguren el qual em manifestà que tenia una absoluta confiança amb Jubert i per això li donava el comandament del batalló de Chiclana.

Després d'això vaig anar al front d'Aragó amb el ja dit batalló. El capità Jubert, abans de la seva mort i durant la seva heroica campanya estava obsessionat per la sort dels seus companys oficials, a qui considerava uns homes d'absoluta confiança.

A preguntes del defensor diu que els homes que comanaven la força aquell dia eren el capità Jubert i l'heroic tinent Gómez Padrosa, ferit ara al front.

El fiscal li pregunta si considerava facciosa la proclamació de l'estat de guerra. Sanz diu que per la ràdio sí, però que els elements que donaven el band no els hi creia, i aquest dubte el tingueren tots els companys de Figueres.

Es llegida una carta de la vidua del capità Jubert mort al front, demostrant que moltes vegades el seu espòs li havia manifestat que tenia un gran marge de confiança amb l'oficialitat de Figueres, i que estaven des del primer moment al costat de la República. Creu que seria una ig-

Ha continuat aquest matí el judici contra l'oficialitat del batalló de Chiclana, de Figueres, no havent-se fet públic encare el veredict del nostre Tribunal Popular.

El fiscal demana dues penes de mort i set reclusions perpètuas

Aquest matí a les 10 ha continuat la vista de la causa contra els processats de Figueres.

Els testimonis presentats per les defenses han seguit declarant. Aquests són:

Martí Coromines, Josep Tarrés, Pere Baró, Jaume Fuster, Eduard Hidalgo, Narcís Casademont, Rafael Núñez, Salvador Torres, Aregil Casal, Eudald Mallart, Josep Tarragó, Josep Albertí, Romà i Campa, (guàrdies municipals de Figueres) Joan i Vicens Camps, Joan Caprones Francesc Illas (aquest ha declarat espontàneament), que no han aportat dades de gaire interès.

Després d'aquestes declaracions la presidència demana si algú del públic vol fer cap manifestació i es presenta Emili Sanz.

Emili Sanz torna a pujar per a manifestar que a la guarnició de Figueres no hi havia concretament cap oficial feixista. Diu que, vist unes preguntes fetes pel Tribunal a algun testimoni, no es feren registres personals ja que ell en tot moment circulà armat i ningú el molestà.

Acabada la prova testifical es passa a la prova documental.

Les defenses presenten diferents proves que favoreixien als processats.

El Fiscal modifica les seves conclusions i demana la pena de 14 anys a l'alfères Francesc Jou.

Les defenses demanen l'absolució dels seus patrocinats.

El fiscal camarada Fernández comença el seu informe i demana que es faci justícia.

La declaració de les signatures dels oficials són fets en una data pòstuma. A nosaltres no ens ha d'interessar el què feren el 20 de juliol, quan saberen que els rebels de Barcelona s'havien rendit. Ens hem d'amotllar al que feren els processats del batalló de Chiclana, el 19 de juliol i prou.

D'acord amb els fets que ha exposat el fiscal demana la pena de mort pels processats Agustí Monasterios, ex-tinent coronel; i Josep Uxó, ex-alfères. Per als altres militars demana la pena de reclusió perpètua, menys per l'ex-alfères Francesc Jou, per qui, havent modificat les seves conclusions, creu que se li ha d'imposar la pena de 14 anys de treballs forçats.

Havent acabat el fiscal comencen els

nomina el condemnar-los, i que el Tribunal judiciari amb justícia.

Enric Falcó i Maurici Aliu. Josep Ascasi, de Figueres, comandant del segon batalló de la segona divisió en actiu. Abans i després dels successos d'octubre perteneixia al batalló de Chiclana.

Parlà amb l'ex-tinent coronel i aquest li digué que havia rebut un telegrama per a declarar l'estat de guerra. Primer dubtà de la legalitat, però després hi cregué quan veié baixar a Jubert i a una companyia. Després anà a l'Ajuntament on s'entrevistà amb elements del Front Popular i l'ex-tinent coronel. Aquest els manifestà que els oficials sempre estarien al costat del poble i de la República i defensar-la en tot moment. La tropa es retirà a les 3 de la tarda al Castell on per no avorrir-se li hagué cinema.

Quan s'enteraren que Goded s'havia apropiat de la Divisió de Barcelona, es dissolgué l'estat de guerra i s'estripà el paper que servia de Band. Sap que en un judici el general Llano de la Encomienda digué que solament hi hagueren tres divisions lleials el 19 de juliol i que foren les de Barbastre, Seu d'Urgell i Figueres.

Declaren després Lluís Quiroga, militar del batalló de Chiclana ferit al front de batalla, Francesc Gómez Padrosa, tinent del batalló de Chiclana també ferit al front i Magí Doménech militar en actiu i capità que ho fan en favor dels processats.

Es suspèn a les 8 i mitja del vespre per a continuar-la aquest matí a les 10.

informes els defensors.

L'advocat senyor Saus comença el seu informe dient que no hi hagué delictes en proclamar l'estat de guerra, per quan s'ha d'entendre i així és, que el delictes de rebellió, es quan una guarnició fa armes contra el poble o contra el govern legalment constituït, la qual cosa no succeï a Figueres, ja que solament es llegí una mena de Band sense que es prengué cap mida que és obligada a portar a cap en les declaracions d'estat de guerra i que les tropes es retiraren per pròpia voluntat al veure que la seva actitud podria prendre's com a facciosa.

Parlà també l'largament de la bondat de la guarnició de Figueres, ratificada pel General Llano de la Encomienda en la declaració que féu en motiu de la vista contra la guarnició de Mataró.

Fa esment que la majoria dels components d'aquella guarnició estan lluitant al front, ferits o morts en defensa de la República i que tots, absolutament tots, efectuaren els mateixos fets que els acusats i remarca que dels deu processats, sis estaven en permís a l'efectuar-se els actes esmentats, i que els fets materials de proclamar el que es podria dir, estat de guerra, foren efectuats personalment per l'heroic capità Jubert mort al front de Belchite i per altres militars ferits o que estan lluitant al mateix front.

Finalment, acaba demanant l'absolució dels seus patrocinats i dels altres militars.

Vist l'avançat de l'hora es suspèn la vista per a continuar-la aquesta tarda a les 4. — Maury.

ESPURNES (ve de la pàg. 1) darreres conseqüències. I això, francament, ens sembla impossible, tractant-se de simples democràcies burgeses. Les democràcies d'aquesta mena tenen per finalitat salvaguardar en últim terme les essències del capitalisme corruptor. La feina d'ara dels treballadors d'aquests països és realitzar una forta pressió perquè els organismes oficials es disposin definitivament a agafar aquesta posició d'intransigència.

PUIGCÚVOL

Secretariado Femenino y el Socorro Rojo del P. O. U. M.

**El Año Nuevo en las trincheras
La cena del miliciano en el frente**

Mujeres antifascistas: Casi no transcurre un día sin que en un nuevo llamamiento se acuda a vuestra generosidad, a vuestro espíritu de sacrificio. Desde el primer momento de esta guerra encarnizada, las mujeres antifascistas se han dado por completo a la revolución, lo han sacrificado todo por el triunfo sobre el fascismo. La mujer trabajadora, la mujer de su casa, la compañera amante, la madre abnegada, formaron firmemente, desde el primer instante, al lado de los que luchan contra los enemigos de la clase trabajadora. Basta lanzar una consigna, para que miles de mujeres la acojan generosamente, aunque ello signifique la pérdida de todo cuanto constituía toda la alegría de sus vidas.

Porque sabemos esto, porque diariamente vivimos ejemplos generosos de todo lo que son capaces de hacer nuestras mujeres por el triunfo de la guerra y la Revolución, el Secretariado Femenino y el Socorro Rojo del P. O. U. M. lanzamos un nuevo llamamiento a todas las camaradas antifascistas en demanda de su ayuda.

Próximamente saludará la retaguardia la llegada del Año Nuevo, que para todos los que estamos colocados en este lado de la barricada será la fecha que señale el tiempo de la causa del proletariado.

Allá en las trincheras, mujeres antifascistas, se encuentran los que hacen diariamente la ofrenda de sus vidas por la causa de todos. El miliciano en las trincheras debe saludar también el Año Nuevo, que marcará la aurora de la sociedad futura. Nada debe faltar allá en los campos de batalla para conmemorar ese día.

El Secretariado Femenino y el Socorro Rojo del P. O. U. M. lanzan la consigna de "LA CENA DEL MILICIANO EN EL FRENTE", para conmemorar la fecha que marcará el Año Primero de nuestra Revolución triunfante.

Mujeres antifascistas: Uniros a nuestra cruzada. Aportad vuestros donativos. Pedid a todos vuestros amigos y conocidos, para engrosar nuestros fondos. Rendid a nuestro lado con vuestra ayuda para colaborar en el éxito de nuestra consigna.

Mujeres todas! Haced vuestra la consigna "LA CENA DEL MILICIANO EN EL FRENTE". Compañeras antifascistas; el Secretariado Femenino y el Socorro Rojo del P. O. U. M. confían en vosotras.

Comitè Central Socorro Rojo del P. O. U. M. — Pelayo, 62, 1.º, 1.ª — Teléfono 10182.

Delegació a Girona, Comitè Local de la Secció Femenina, Ciutadans, 12.

**Pals
MITING**

El dissabte, al vespre, es celebrà un gran acte de propaganda a aquesta vila organitzat per la Secció del P. O. U. M.

El local era ple de gom a gom.

Parlaren els nostres companys Beltran i Quer. Beltran combaté la consigna democràtico-burgesa llançada pels menxevics, propugnà per un exèrcit fort controlat per les organitzacions proletàries i acabà explicant la necessitat de fer la Guerra, al Front i la Revolució, a rera-guarda.

El company Quer estudià la posició del P. O. U. M. en tots els aspectes: social, polític i econòmic. Fuetjà els difamadors que pretenen embrutar-nos amb el seu llot i finí senyalant als treballadors de Pals el camí veritable per al triomf de la Revolució.

L'acte palesà l'arrelada indiscutible del nostre Partit a les terres ampordaneses.

Secció de Girona del Sindicat de dibuixants professionals

Dissabte prop-passat, tal com vàrem anunciar, tingué lloc l'Assemblea constitutiva de la Secció Regional de Girona del S. D. P. afiliat a la U. G. T., quedant nomenada la primera Junta Directiva que té a càrrec l'estructuració de la nova Secció.

L'assistència poc nombrosa però ben compensada per l'entusiasme dels assistents i el calor amb que foren acollides les orientacions generals que va exposar la Junta organitzadora de la Secció, les quals coses autoritzen fer els vaticinis més falaguers sobre la tasca a realitzar pel S. D. P. de Girona.

Enviat pel S. D. P. de Barcelona assistiren a l'Assemblea els companys Alloza, vicepresident; Casajoana, secretari; Bofarull, vocal primer; i Walter Cots, representant del dibuix textil. El company Alloza el qual la Comissió organitzadora, després d'haver donat compte de la seva missió, va oferir-li la presidència del acte amb frases breus i ben construïdes va exposar els conceptes no menys ben estructurats de les directives del S. D. P.; Casajoana amb una fogositat i fecunditat inauferibles parlà de casos concrets de solució de problemes, i Bofarull amb l'espiritualitat que li és pròpia i amb atinades intervencions exposà els resultats vertaderament obtinguts pel S. D. P., aventatges no purament professionals i beneficiàries per als afiliats, sinó verament socials i de profit general per a la vida ciutadana.

Desitgem a la nova entitat força durada en l'entusiasme inicial que l'anima i que trobi el ressò que mereix en la campanya de propaganda que realitzarà arreu de la regió entre els professionals del dibuix i els usatgers del mateix.

Consell Municipal de Girona

Conselleria de Cultura

ATLETISME - BASQUETBALL

Durant la Setmana de l'Infant, probablement el dia 3 del proper gener, tindrà lloc a l'Estadi de Vista Alegre, un festival atlètic, organitzat per les Conselleries de Cultura i de Propaganda del nostre Consell Municipal, i amb col·laboració dels Clubs d'aquesta ciutat Grup Excursionista i Esportiu Gironí i Club Atletes Units, i el de Basquet-Ball de la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya.

Aquest festival constarà d'unes proves d'atletisme efectuades per dos equips formats pels elements atletes de la nostra ciutat, i d'un partit de Basquet-Ball entre l'equip de la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya i el del Grup Excursionista i Esportiu Gironí.

Successivament donarem més detalls sobre aquest festival que constituirà un gaudiment intens pels innombrables infants que acudiran a presenciar-lo.

El Conseller de Cultura. — Antònia Adroher.

La Conselleria de Defensa ha organitzat el treball voluntari, havent-se de menester 250 homes per dimecres dia 30 del corrent. Tots aquells que no vulguin restar insensibles a les necessitats que la guerra comporta, podran inscriure's a aquesta Conselleria tot el dia 29, des de 9 a una el matí i de 4 a 7 de la tarda.

La sortida de Girona s'efectuarà per tren, que marxarà a les cinc del matí, retornant a les 7:10 hores de la tarda. S'adverteix als companys que constitueixin l'expedició, que deuran marxar proveïts de dinar. Voluntaris!! Abans de les cinc del matí, a l'Estació de M. Z. A. (antiga plaça del Carril).

La qüestió internacional es va agreujant per moments

La vida del "bufó" del Vaticà es va escursant de mica en mica

Els facciosos volen establir una altra data per a entrar a Madrid

BARCELONA

Encara res de nou?....

Barcelona. — (2 tarda) El comunicat facilitat aquest matí no acusa res de nou amb referència al comunicat d'ahir.

Visites al President Companys

Barcelona. — El President de la Generalitat de Catalunya ha passat bona part del matí treballant al seu despaix de la Residència de Presidència. A mig dia s'ha traslladat a la Generalitat on ha rebut la visita dels senyors següents: Pinillos, el periodista Soler i fill, Rodríguez Solas, Molas, Granier Barrera, Bosch Gimpera, i l'ex-ministre Tomàs i Piera.

Madrid

Notícies de darrera hora dels fronts de lluita

Madrid, (4 tarda). — La lluita aquest matí s'ha generalitzat més intensament als fronts del sud principalment a Còrdova.

Al sector de Montoro és prengué l'ofensiva i s'ha efectuat un important avanç.

Les posicions enemigues del cementiri de Terol estan completament al nostre poder.

Al sector del Centre i a Guadalajara s'han ocupat a l'enemic 5 pobles.

Aquest matí la lluita a la part de Carabanchel ha estat intensa de foc de fusell i morter.

No hi hagut novetat als sectors del país basc.

Les nostres bateries han tombat un trimotor que ha caigut voltat de flames sobre Mondragón.

Mentre el pare repapieja...

Els fills d'Alcalà Zamora són objecte de constants mostres de simpatia

València. — A dos quarts de sis de la tarda han arribat els germans Josep i Lluís Alcalà Castillo, fills de l'ex-President de la República, Alcalà Zamora. Han estat rebuts pels governadors de València i Castelló, sots-secretari de Governació Wenceslao Castillo i altres personalitats.

Immediatament es dirigiren al Ministeri de Propaganda, on foren magníficament atesos i més tard estigueren al Ministeri de la Governació.

Als molts periodistes que esperaven llur arribada, els germans Alcalà Castillo els digueren que es col·locaven incondicionalment a les ordres del Govern legítim de la República.

Manifestaren que a dos quarts de vuit del matí havien sortit de Barcelona i abans havien estat a col·locar uns rams de flors a la tomba de Macià i havien visitat el President de la Generalitat per acomiadar-se'n i expressar-li llur agrament per l'amable acollença que els havia dispensat el poble català.

Els germans Alcalà Castillo han fet el viatge en automòbil. Es detingueren a Castelló per esmorzar.

A València han estat saludats per representants dels partits polítics i sindicals.

A Castelló, on s'estava celebrant un Congrés Provincial de la U.G.T. els germans Alcalà assistiren a l'acte de clausura, havent de parlar als assistents.

Front d'Astúries

Galícia està convertida en un hospital immens

La nova data que els facciosos tenen assenyalada per a entrar a Madrid és la de divendres vinent

Gijón. — Continuen presentant-se a les nostres línies fugitius del camp facciós. N'ha arribat un al sector de Grullons, un altre al de Pola de Cordon i altres tres més a diferents sectors. Tots coincideixen en llurs manifestacions sobre el pessimisme existent a les fileres faccioses.

Un dels escàpols és mestre nacional, home de fina observació, que ha aportat detalls interessants. Ha confirmat que el dia del recent atac al Cristo de las Cadenas, en el setge d'Oviedo, resultà ferit a la cara l'ex-tinent coronel Aranda, el qual dirigia personalment l'operació. Així mateix diu que els rebels tingueren pèrdues d'importància i segons els seus càlculs els morts pujaven a un centenar i les baixes foren més nombroses.

Afegeix que l'evacuació de les baixes contínues que tenen les forces rebels està a punt de crear-los un seriós problema. En el combat de la Loma de los Pinos pujaren a dues-centes. Galícia, on fins ara es portaven els ferits del front del Nord, Astúries i Euzkadi, és un immens hospital. Com que no era possible instal·lar més hospitals, ara els ferits són portats a Castella. A Santiago s'instal·la un hospital per a tres mil llits i als pocs dies estava ple. El fet produí inquietud i excitació a la població civil.

Diu que són molt pocs també els moros que queden a les fileres rebels i que els que hi ha estan convertits en un grup de bojós. Ara s'han reforçat les unitats marroquines amb minyons de 16 i 18 anys que no saben una paraula d'espanyol i als quals se'ls han de donar les ordres per senyals. Pel que es veu — comenta — al Rif ja no queden homes. La desmoralització — continua dient — és total. Arriba a tal extrem que si els facciosos no aconsegueixen entrar a Madrid el 1 de gener, que és la data que ara han assenyalat, la derrota crec que serà definitiva.

Diu també que la situació al camp rebel és greu per la manca de queviures. Galícia, que és la regió que fins ara proveeix amb major abundància, està exhausta. Un altre detall és que els paquets de tabac de setanta cèntims la Intendència rebel els cobra als soldats a quatre pessetes, que és la soldada que cobra la tropa setmanalment.

S'ha mostrat molt satisfet en arribar al nostre camp i comprovar l'estat d'ànim que aquí existeix perquè estava entristit per les versions tendencioses que es donen al camp rebel, dient a les tropes que a les nostres fileres hi ha la major desmoralització i que la indisciplina és absoluta.

ESTRANGER

Falten pocs dies perquè el 'bufó' del Vaticà lliuri l'ànima al seu Déu

París (4 tarda). — Els diaris francesos reaccionaris, temen per la salut del "Papa de Roma". "Le Journal" i "Le Matin" donen una informació rebuda de Roma i signada pel metge de capçalera del "bufó" que diu que aquest no viurà més que uns tres o quatre dies degut al seu estat anèmic.

Mort d'un terrorista a l'Havana

L'Havana (4 tarda). — Aquest matí la policia ha donat mort al jove Francesc Castells, acusat d'atemptats terroristes. Ha trobat la mort aquest lluitador després d'uns vuit dies d'ésser perseguit i acorralat.

Era periodista del diari cubà "El País".

S'agreuja la situació política internacional

París (4 tarda). — El problema internacional i la qüestió d'Espanya han obligat als polítics francesos i anglesos a revisar llurs idees, fins ara dormides.

El Foreign Office diu que els que formen el pacte franco-anglès han dirigit una nota als governs de Roma, Berlín i Lisboa i que ha d'ésser contestada en breu temps.

La situació internacional, segons els diaris anglesos d'aquest matí, és en ex-

trem confosa. També recalquen aquests, que des de fa 48 hores els diaris feixistes han atacat a fons els governs de París i Moscou i lamenten que Anglaterra no hagi comprès la situació.

Els periòdics nazis declaren que la continuació de la intervenció d'Alemanya en el conflicte espanyol ha estat la tramesa d'ajut efectuat per França i Rússia. Diuen també que aquests dos estats insisteixen en obligar a Alemanya a seguir una altra política i que l'ajut que donen als feixistes espanyols ho fa per a defensar-se ella.

La senyora Talbois en el periòdic "L'Oeuvre" comenta que si s'allarga més el conflicte espanyol és perquè Berlín, o sigui Alemanya hi té gran interès en ell, i acaba dient que tot els centres espanyols feixistes o n'hi ha més activitat són comanats o hi dominen els italians i alemanys.

NOTICIARI

Una substracció

El ciutadà veí d'aquesta, En Fidel Sebastià, domiciliat al carrer de les Balles-teries núm. 16, 1.er, fa a mans de l'Alcaldia, un sac amb objectes de metall religiosos, d'uns 20 kilos, que uns nois havien tret del Dipòsit conegut per el solar d'"En Saliati", els quals han sigut depositats al Comitè d'Incautacions.

Detenció per robatori

La Guàrdia Urbana, de servei nocturn ha detingut a En Josep Orpí Ferrer i Jaume Salvadó Bus, domiciliats al Barri de Pedret, núms. 124, i 146 respectivament, també per haver tret un cairat-biga de fusta del Dipòsit de l'Ajuntament, el que també fou retornat.

Objectes trobats

El company Enric Tarradelles fa entrega d'una clau trobada a la via pública. La Guàrdia Urbana fa entrega de tres claus trobades a la via pública i un parell de guants trobats a la Rambla pels nens J. Cortès i M. Heras, lo que es lliurarà tot al qui acreditava que li pertany.

Es fa avinent a tots els minyons dels 20 als 30 anys que han d'assistir a les classes d'instrucció militar no tinguin tanta negligència en complir l'ordre ja que seran rigurosament sancionats.

Les classes són de 8 a 10 matí i de 6 a 8 del vespre.

Conselleria de Propaganda

L'industrial confiter ciutadà Pratdesava, ha posat a disposició d'aquesta Conselleria la quantitat de cinquanta pessetes destinades a l'adquisició de joguines pels alumnes que concorren a les Escoles d'aquesta Ciutat, que el seran repartides amb motiu de la Setmana de l'Infant.

També el comerciant llibreter ciutadà Roca ha fet entrega de un tricicle i altres diverses joguines dedicades al propi fi".

Voluntaris a la Caserna "Lenin,"

Tots els companys i antifeixistes que desitgin allistar-se com a voluntaris, han de dirigir-se amb tota urgència a la Caserna "Lenin," carrer de Tarragona.

Generalitat de Catalunya

COMISSARIA DE GIRONA
INTERVENCIÓ

Es posa en coneixement dels interessats, que el senyor Ordenador de Pagaments ha senyalat per al dia 28 del present mes i successius els següents proveïdors de les Cases d'Assistència, mes d'Agost:

Casa d'Assistència i Ensenyament:

Miquel Soler, 4.850'66 pessetes; Lleters de Girona, 672; Eusebi Turon, 150; Joaquim Soler, 1.035'60; J. Cruz i Compà, 466'05; Joaquim Bosch, 886; Agustí Corominas, 29'12; Bernat Oliveres, 3.209'15; Joaquim Boxa i Coll, 237'50; S. A. Rexach, 214'20; Joan Pèlach, 163; A. Vila Nogareda, 995'75; Esteve Casas, 520'30; Vda. Joan Carreras, 1.718; Jaume Bruguès, 1.060; J. Martí Rotllan, 152'25; Maria Pla, 183'52; Energia Eléctrica, 1.807'85; Alumbrado de Poblaciones, 600; R. Guich Carol, 751; Ignasi Servitja 68'70 Jaume Martínez, 88; Joaquim Bordas, 220'75; Francesc Auguet (fustes) 21; Suc. Pons Caselles, 40; Tomás Torres, 680'75; Enric Puigmartí, 64'62; Adroher Germans, 50'90; Uralita S. A. 72; Manuel Dedeu, 48'30; Josep Campistol, 425'25; Joaquim Vinyals, 35; F. Gruartmoner, 28'80

Sanatori Martí i Julià, de Salt:

Joaquim Nouvilas, 5.943'20; Carnisseria Juandó, 1.743'75 Lleters de Girona, 1.359'10 Joaquim Soler, 2.074'25; J. Cruz i Companyia, 875'60; Joaquim Bosch, 1.365; Agustí Corominas, 129'50; Bernat Oliveres, 366'10; S. A. Rexach, 214'20; Joaquim Boxa Coll, 522'45; A. Vila Nogareda, 1.564'75; Esteve Casas, 194'40 Vda. Joan Carreras, 363'10; Jaume Bruguès, 1.272; J. Martí Rotllan, 291'65; Josep Xifra, 126'50; Alumbrado de Poblaciones, 300; Francesc Auguet, (fustes) 138'55; Esteve Artigues, 464; Manuel Colomer, 26; Joan Meléndez, 27; Fidel Forcat, 100; Llàtzer Caf, 197'20; Lluís Sibils, 148'60; Pere Brugué, 62'50; Josep Ventura, 25; Uralita, S. A., 14'30; Energia Eléctrica, 1.252'90; Adroher Germans, 265'85; Jaume Martínez, 23; Companyia General Carbones, 353'43; Joaquim Vinyals, 250; Josep Campistol, 383'25; Vda. Agustí Bosch, 228; pessetes.

Continuara

La subscripció pro-Infància Obrera, a profit dels petits refugiats és un lleuger tribut de guerra que han d'atendre tots els ciutadans. A l'Emissora Gironina, poden fer-ho efectiu.

VIA NOVA

ORIENTACIONS

En l'ensenyament hom ha usat fins el dia d'avui de les exposicions verbals, de les sessions teòriques insofribles. També s'ha suplert sovint l'ensenyança intuïtiva sobre les coses i per les coses, per croquis, dibuixos i representacions més o menys gràfiques a la pissarra.

Seríem excessivament optimistes si confèssim en eliminar d'una manera immediata aqueixes formes, diem-ne d'ensenyament. Un sistema d'ensenyança perfectament estructurat amb tots els elements que l'escola nova imposa, no pot bastir-se del matí al vespre. És qüestió de temps, d'esforç i sobretot de molta voluntat.

No cal posar de relleu com serem observats en l'esdevenidor en el nostre desenvolupament docent. Caldrà dedicar-hi de ple, sense reserves, el millor de la nostra personalitat.

Un contacte íntim, directe i fratern és precis mantenir des d'avui entre els treballadors de l'ensenyança en tots els graus i formes, i la massa productora, camperola o proletària.

Si anteriorment al 19 de juliol els mestres érem observats fins amb microscopi, no cal considerar de quina manera serem ara escrupolosament inspeccionats. Sense voler suposar que hàgim de sufrir una acció de policia secreta que registri fins els nostres més íntims moviments, si que dévem comprendre que una acció d'orientació i vigilància s'imposa.

El donar-se per enter a la feina escolar i a la labor d'orientació de les petites comunitats rurals en totes les facetes que es presentin, es fa un deure indefugible ja des del moment present, i caldrà llançar-s'hi amb tot amor i abnegació. Devem sentir en l'íntim del nostre cor l'emoció i l'alegria de pertànyer a una professió tan sagrada. És prou que per un moment ens parem a reflexionar en la importància principalíssima d'aquesta missió, que d'ella depèn la salvació d'aquest magnífic moviment de renovació espiritual i material, perquè realitzem el jurament de complir amb el nostre deure.

Com n'és d'encoratjador, i quina satisfacció més intensa ens ha de produir veure'ns inclosos en les rengleres dels forjadors d'aquesta societat nova i esplendorosa! Jo voldria parlar a cada mestre individualment en aquests moments d'iniciar la nova marxa, amb directrius netament desvinculades del treball escolar pretèrit. A cada un, i a tots voldria fer comprendre com és obligatori el superar-se en el nostre treball. Consultar, llegir, documentar-se i obrar sobre les coses i tustar el cor de l'infant per a fer-li entendre al mateix temps que el per què de les coses i els fenòmens, el deure que té de posar-se al servei d'aquesta grandiosa transformació econòmica i cultural.

Sovint el Sindicat local en què realitzareu les vostres tasques també en la feina escolar. L'abnegació, el desinterès i la naturalitat per part vostra faran que els possibles i probables recels desapareixin. És clar que hi haurà, a no dubtar-ho, localitats en les quals els comitès representantius exigiran més del mestre. En cassos semblants serà convenient una tàctica especial, involucrada en un comportament de confraternització amb els estaments productors en tots els llocs i ocasions, a l'efecte que no vegin mai més en el mestre el senyoret que viu bé i que ells moltes vegades creuen veure-hi un mercader de la nostra professió, sinó el company d'identiques necessitats, ideals i interessos, més preparat per a encarrilar la vida camperola sempre que siguin sol·licitats els seus serveis i el guia responsable i assenyat que té per missió essencialíssima convertir en ànimes fortes els seus fills per als quals es labora i plasma un demà millor.

PLANELLA

LA VIDA ÉS LLUITA

La vida és lluita; és pressagi, és anar contra el roquer. Tot en ella té un sentit tràgic. És com la vista d'un naufragi i com la contemplació dels naufragis, agafant-se a la fusta salvadora. Tot porta en el seu sí, germen de lluites; la vida; la mort; el mar; la terra; les atmòsferes. Dessota les radiants aurores, en la quietud dels boscos, l'esperver s'apodera del tímid ocellot. I en el blau dens de les aigües oceàniques, l'enorme cetaci engoleix els peixos petits. La pau és sempre un petit parèntesi en el que s'hi endevina una felicitat quasi inassolible. Els rics tenen por; els pobres es defensen.

La vida és lluita, és pressagi, és enunciació d'esculls i dificultats. La vida no conjumina amb la inhibició, l'acatament; fins els grans místics, els contemplatius, els artistes, tots els enamorats de l'ideal pur, porten en ells mateixos, d'una manera latent, encara que llur fesomia no ho enuncii, el terrible desig d'arribar, i llur triomf és sempre a les espalles d'un règuerol d'ensomnis immaculats.

A la Naturalesa s'hi desencadenen forces antagòniques, i la devastació s'opera periòdicament, i sota la neu blanquíssima adormida com un llarg conte infantil — les flors i els fruits sofreixen, esperant la primavera i la seva claretat feconda.

Tot el passat i el present, és un camí a un més enllà desconegut, que obeeix a institucions en la recerca de quelcom anhelat i que se sent en l'interior com a una aspiració.

Però la vida és conquesta, res no s'obté cense lluita, amb el camí net de matolls.

Es viu la joventut, l'amor: però en aquella poesia transcendeix una vida que vol crear-se.

I arriba la mort i sega com una falç; en derroca, i de la terra d'ossos pulveritzats, en desputen els rebrotos.

I tal vegada la mateixa mort, — el que aparenta cessació, descans — sigui el despertar a noves lluites, vers on la humanitat camina; cap a un més enllà desil·lat.

(De Tiempos Nuevos)

TRIBUNAL POPULAR

La tarda o'ahir fou dedicada tota a les declaracions dels testimonis

Quasi bé tots foren favorables als processats

Ahir a les quatre de la tarda es reemprengué el judici seguit contra els deu militars, quins noms ja esmentàrem ahir, acusats de rebellió militar el passat 19 de juliol.

Seguiren les declaracions dels testimonis presentats pel fiscal camarada Fernández.

Antoni Orts, Joaquim Bosch, Joaquim Campos, Pere Ballostras, Enric Pla, Joan Carreras, Isidor Estradas, Joan Wagner, Josep M. Jordi.

En aquest moment i degut a què hi havia alguns testimonis presentats per la defensa que tenien obligacions ineludibles que complir entren a declarar Puig Pujades, diputat a Corts i Consol de Perpinyà. Defensa alguns militars processats. Amadeu Oliva també els defensa.

Compareix després Artur Guerrero, capità de la Guàrdia Nacional Republicana. Declara que el 19 de juliol havia arribat amb ordre del conseller de Governació per anar a Figueres a destituir els caps i oficials que no fossin de la seva confiança. Donà el comandament al capità Jubert i posà els oficials a disposició del general de la Divisió. Acaba dient que no pot formar-se cap concepte dels processats.

Peré Vilà de la C. N. T., (testimoni presentat pel fiscal). Coneix a l'ex-capità Villoria, del 6 d'octubre. Fou amenaçat en aquella data per aquest processat, i creu que no tenia ni té res de republicà.

Declara un altre testimoni també contra l'ex-capità Villoria i l'acusa d'haver-lo amenaçat el 6 d'octubre essent aquest llavors jutge militar. En relació al 19 de juliol no coneix la seva participació.

Un defensor demana un careig entre el processat Diez, acusat per companys d'haver fet acció de treure's la pistola per a disparar contra el poble, en ocasió d'anar muntat al cotxe que servia per a traslladar els oficials, de la ciutat al Castell, i dos testimonis presentats pel fiscal.

Coincideixen en les declaracions de lloc, hora, etc., un testimoni i el processat. Aquest diu que no sap que fes aquest gest que podia ésser interpretat així, ja que es trobava enraonant amicalment amb els altres oficials. L'altre processat que durant el careig del primer es trobava separat de la sala no deixa per un moment de coincidir amb les susdites declaracions.

Després d'això comencen a declarar els testimonis presentats per la defensa.

Pere Porcalla de Llançà. Coneix a l'ex-capità Villoria, del 6 d'octubre. Fou detingut el 6 d'octubre sense formar-se-li causa. Diu que amb el capità Villoria no hi havia dirigit mai la paraula.

Marià Pujolar, de Figueres. Coneix alguns processats, però no té relació privada amb cap d'ells. Era alcalde de Figueres el 19 de juliol, però es trobava a Barcelona. Sap — per explicacions — el que succeí aquell dia a Figueres. Creu que l'ex-tinent coronel té antecedents republicans i que la declaració de guerra fou feta a desgrat d'aquest mateix processat.

Aquest testimoni va sentir perfectament durant la seva estada a Barcelona, per la ràdio les manifestacions fetes pel govern llegítim.

Jaume Miravittles. Coneix, però no, íntimament al tinent coronel, i que aquest obeeï ordres superiors al proclamar-se l'estat de guerra. No tingué ocasió de presenciar l'incident ocorregut a la pujada del Castell.

No coneix políticament al processat Díaz.

Josep M. Ros, ferroviari. Coneix l'alféres des de la infància. Sap que sempre ha anat a centres republicans. La conducta del processat en la

seva estada a Figueres, diu que era immensament bona i antifeixista.

Alexandre Deulofeu, de Figueres. És d'E. R. C. Coneix alguns processats, però no té relació continua amb ells.

Ramon Canet, de Figueres també coneix alguns oficials de veure'ls pel carrer. A preguntes del defensor declara un incident que ell fou espectador el 20 de febrer.

A l'arribada de la presó, el senyor Puig Pujades el poble li tributà una bona acollida i féu alguns actes al seu honor. En ocasió d'una audició de sardanes, aquest testimoni vegé com el processat ex-tinent coronel aplaudia la Santa Espina xardorosament, cosa aquesta — diu — no gaire corrent en un militar.

Joan Giménez, cap de policia de Figueres. No temia a l'ex-tinent coronel. De les paraules creuades amb ell el 19 de juliol pogué constatar que l'ordre de proclamació de l'estat de guerra ho féu per ordre del general de Girona. Creu que no es destituí cap autoritat. Va aixecar l'estat de guerra sense que li autoritzessin. En el poc temps que tractà amb ell no li va sentir cap manifestació d'adhesió al règim, i sí solament que ell no era polític.

Josep Gironella, de Figueres. Coneix de veure'ls als processats. Declara el mateix que l'anterior testimoni Canet ha dit.

Declaren seguidament Martí Grau, Ramon Massip, Melcior Comas, Joan Estany, Pau Bonnet, Celedoni Barnadas i Fèlix Compte de Port-Bou, detinguts pels fets d'octubre. No tenen cap crítica a fer en la seva actuació en el Judici. Declaren que no foren processats i que no tenen cap queixa del tinent coronel sino al contrari, unes grans atencions.

Diuen que tots els oficials els hi tingueren un bon tracte.

Es suspèn la sessió per 10 minuts.

Declaren junts Antoni Costa, Avelí Pomés i Nicolau Ballesta processats el 6 d'octubre. Diuen que el processat Villoria, els ajudà en tot el possible.

Jacint Garriga i Armand Bou, de Figueres. Coneixen els processats i relaten el referen als aplaudiments per part de l'ex-tinent coronel de la Santa Espina.

Eudald Soler, de Figueres. Coneix també als processats. Era conseller de l'Ajuntament s'havia relacionat amb el tinent coronel Monasterio. Els processats estigueren en tot moment al costat de les autoritats populars. Diferents vegades li havia fet el processat Monasterios manifestacions de republicanisme. Creu que Diez és un fervent republicà, i no té res a dir dels demés.

Emili Sanz, del Sindicat de Gas i Electricitat. Fa unes declaracions importants i favorables als acusats.

Explica que vegé baixar del castell una companyia comanada pel desaparegut capità Jubert. Aquest al trobar-se amb el testimoni, li digué que proclamava l'estat de guerra sabent que anava al costat de la legalitat republicana, i al donar els acostumats crits al final de la proclamació digué: "Ara més que mai, Visca la República".

Més tard una comissió formada per elements dels sindicats i ajuntaments es presentaren al despatx de l'ex-tinent coronel. En l'entrevista sostinguda aquest processat els hi manifestà que no considerava l'estat de guerra facciós, i que cas d'ésser-ho, primer prefereixo vestir uniformat.

(Segueix a la pàgina 2)